
Helsepolitisk debatt: Hvordan beholde og rekruttere helsepersonell?

AKTUELT I FORENINGEN

TOR MARTIN NILSEN

tor.martin.nilsen@legeforeningen.no

Kommunikasjonsavdelingen

Landsstyredelegatene gjorde sitt ytterste for å vippe våre sentrale helsepolitikere av pinnen, da den tradisjonsrike helsepolitiske debatten gikk av stabelen på Vippa i Oslo.

POLITISK DYST: Politikerne ble utfordret av et eget fagpanel bestående av yrkesforeningslederne for henholdsvis Yngre legers forening, Allmennlegeforeningen og Overlegeforeningen. Foto: Legeforeningen/Thomas B. Eckhoff

Tross at Yr meldte om store mengder nedbør og generelt utrygge værforhold, var det stinn brakke og en engasjert forsamling som møttes til helsepolitisk debatt – helt ytterst på Vippetangen i Oslo. Og temaet var også et av de mest aktuelle i Helse-Norge om dagen: Hvordan beholde og rekruttere helsepersonell i den offentlige helsetjenesten?

Dystert bakteppe

Debatten har et dystert bakteppe. Leger og annet helsepersonell har lenge meldt om stor arbeidsbelastning, høyt arbeidspress og utfordringer med å finne balansen mellom jobb og familieliv. Legeforeningens medlemsundersøkelse viser også at kun en liten andel opplever at de får holdt seg nok faglig oppdatert. Og nesten halvparten av sykehuslegene er usikre på egen jobbfremtid, og om de i det hele tatt er i jobben om to år.

President Anne-Karin Rime innledet med å trekke frem at denne situasjonen ikke er noe som har oppstått nylig. Helsetjenesten har vært på strekk i lang tid.

– Legeforeningen har gjennom flere år sagt tydelig ifra om alvoret vi står i. Når rammevilkårene for å løse samfunnsoppdraget er altfor svake, går det daglig ut over ikke bare pasienter og ansatte, men også tilliten til det offentlige, understreket Rime.

Det har vært stadig mer dramatiske kutt i personell, senger og avdelinger. Det hjelper heller ikke med utdatert og svak infrastruktur, og et ensidig økonomifokus som går ut over den faglige kvaliteten på pasientbehandlingen.

– Siden 2004 har også tiden legene har til direkte pasientrettet arbeid gått ned med hele åtte timer i uken. Altså, en hel arbeidsdag mindre til pasientene. Denne utviklingen må snus, for jobben vår er å møte og behandle mennesker. Hvis vi ikke gjør noe nå, vil både vi og pasientene gå en tyngre hverdag i møte, fastslo legepresidenten.

Rime påpekte at hvis den offentlige helsetjenesten skal være førstevalget for legene, må den være et godt sted å jobbe.

– Selv om vi er på overtid, er det ikke for sent å gjøre noe. For å ivareta ryggraden, nemlig fagfolkene, i den offentlige helsetjenesten må rammebetingelsene bedres. Og ansvaret for dette hviler først og fremst på politikerne. At legenes ønske om å fortsatt jobbe på offentlige sykehus har falt markant på bare to år, bør få varsellampene til å blinke.

– For hvordan skal politikerne sikre at leger i den offentlige helsetjenesten ønsker å bli i jobben? Og hva mener de er de viktigste grepene for å rekruttere nye leger? Det håper jeg vi får svar på her i dag, avsluttet president Anne-Karin Rime, før hun ga ordet til debattens ordstyrer, Aslak Bonde, kommentator i Morgenbladet og frittstående politisk analytiker.

Hvor mye er mye?

I politikerpanelet stilte Tone Wilhelmsen Trøen (helsepolitisk talsperson for Høyre og leder i helse- og omsorgskomiteen), Truls Vasvik (helsepolitisk talsperson for Arbeiderpartiet), Bård Hoksrud (helsepolitisk talsperson i Fremskrittspartiet), og Marian Hussein (helsepolitisk talsperson i Sosialistisk Venstreparti). Den helsepolitiske debatten satte søkelyset på tre undertemaer: rammevilkår og finansiering, likeverdig helsetilbud i hele landet og arbeidsmiljø og ledelse.

– Alle vi politikerne i panelet er nok enige med Legeforeningen i at økonomi er en sentral del av løsningen, og at etterslepet i sykehusene bekymrer, men hvor mye penger som trengs, og hvor mye som er mye, der er vi nok ikke helt enige, sa Vasvik.

Trøen pekte på at ventetidene, som sykehusene nå er pålagt å få ned, har økt markant under dagens regjering. I tillegg til bedre og mer forutsigbar økonomi, etterlyste hun en reorganisering av helsetjenesten som gir legene mer autonomi i hverdagen.

– Vi må ha tillit til helsepersonell, og de må få brukt mer av sin kompetanse på de riktige oppgavene. Det er behov for fleksible arbeidstidsordninger, arbeidsbelastningen må ned, og bedre oppgavedeling og flere merkantile yrkesgrupper må inn i sykehusene, påpekte hun.

Engasjerte delegater

En sentral del av den helsepolitiske debatten er spørsmål fra landsstyredelegatene til politikerne. Ikke overraskende var engasjementet like stort som alltid. I tillegg var det også et eget fagpanel som kommenterte og stilte spørsmål til politikerne underveis. Dette panelet besto av Of-leder Ståle Clementsen, Ylf-leder Ingeborg Henriksen og Af-leder Nils Kristian Klev.

Den helsepolitiske dysten på Vippa varte i over to timer. Etter mange gode spørsmål fra landsstyredelegater, fagpanel og ordstyrer, rundet president Anne-Karin Rime av med å takke alle for både oppmøtet og det store engasjementet.

Publisert: 24. juni 2024. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.24.08.14

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.